

Latvian translation of *Cervical screening: the colposcopy examination*
(January 2013)

Dzemes kakla skrīnings: kolposkopijas pārbaude

Atjauninātās vadlīnijas

Kāpēc man ir jādodas uz kolposkopijas klīniku?

Jūs esat saņēmusi uzaicinājumu uz papildu apskati, jo dzemdes kakla skrīnings rezultātā tika atklātas jūsu dzemdes kakla šūnu izmaiņas. Šīs izmaiņas ir kā agrīni brīdinājuma signāli par to, ka nākotnē var izveidoties dzemdes kakla vēzis. Ir svarīgi atcerēties, ka šīs izmaiņas tikai ļoti retos gadījumos nozīmē vēzi.

Kas ir kolposkopija?

Kolposkopija ir vienkārša dzemdes kakla pārbaude, ko veic, izmantojot kolposkopu (palielināmā stikla paveids). Tā ļauj ārstam vai specializētai medmāsai tuvāk apskatīt jūsu dzemdes kakla izmaiņas, lai izlemtu, vai ir nepieciešama ārstēšana. Apskate ir līdzīga skrīninga pārbaudei, un dažām sievietēm tā var būt nedaudz nepatīkama.

Kolposkopiju var droši veikt grūtniecības laikā, un tā neietekmēs jūsu mazuli vai jūsu spēju kļūt par grūtnieci nākotnē.

Vai man ir iepriekš jāsaģatavojas?

Daži ārsti un specializētās medmāšas nevēlas veikt kolposkopiju jūsu menstruāciju laikā. Jūsu pieraksta vēstulē būs norādīts, kā nepieciešamības gadījumā mainīt pieraksta laiku.

Apskate aizņem tikai 15 minūtes, bet jums ir jāparedz aptuveni viena stunda visam apmeklējumam. Jūs varat ņemt līdzi draugu vai radnieku.

Dodoties uz apmeklējumu, jūs varat vilkt vaļīgus svārkus. Ja uzvilksiet svārkus, apskates veikšanai jums būs jānovelk tikai apakšveļa.

Dažām sievietēm pēc apskates rodas nelieli izdalījumi vai asiņošana. Katram gadījumam jūs varat paņemt līdzi biksīšu ieliktnīti.

Kas notiek pirms pārbaudes?

Vispirms ārsts vai specializēta medmāsa uzdos jums dažus jautājumus. Tie būs saistīti ar jūsu menstruācijām, jūsu lietoto kontracepciju un jebkādām iepriekšējām operācijām vai slimībām. Ir sevišķi labi, ja atceraties savu pēdējo mēnešreizu pirmās dienas datumu.

Kas notiek pārbaudes laikā?

Ja neesat ģērbusies svārkos, jūs tiksit lūgta noģērbties no vidukļa uz leju un nogulties uz īpašas gulvietas, kurai ir mīksti atbalsti jūsu kājām. Apskates laikā kopā ar jums būs medmāsa.

Ārsts vai specializētā medmāsa uzmanīgi ievietos spekulū jūsu makstī, tāpat kā sākotnējā skrīninga pārbaudē. Dažos gadījumos var tikt veikta atkārtota pārbaude. Šādā gadījumā speciālists apskatīs jūsu dzemdes kaklu, izmantojot kolposkopu. Tas izskatās kā binoklis uz statīva, kas nepieskaras jums un netiek ievietots ķermenī.

Speciālists uztrieps šķidrumus uz jūsu dzemdes kakla, lai skaidrāk izceltu iespējamās šūnu izmaiņu apgabalus. No skartā apgabala var tikt paņemts mazs audu paraugs (biopsija). Tas var mazliet dzelt, bet tam nevajadzētu sagādāt jums sāpēs.

Kas notiek pēc pārbaudes?

Iespējams, ka speciālists varēs jums uzreiz pateikt, kas ir konstatēts un vai un kāda ārstēšana ir nepieciešama. Jums var tikt noteikts vēl viens apmeklējums, lai apspriestu biopsijas rezultātus un iespējamo ārstēšanu.

Pēc apskates jūs jutīsieties pietekami labi, lai turpinātu savas ikdienas gaitas. Ja jums ir veikta biopsija, dažas dienas ir iespējami viegli asiņaini izdalījumi, bet par to nav jāuztraucas. Lai ļautu biopsijas vietai sadzīt, nenodarbojieties ar seksu līdz piecām dienām.

Ko atklās pārbaude?

Kolposkopija un iespējamās biopsijas rezultāti parādīs dzemdes kakla šūnu izmaiņu veidu un apmēru. Pārbaudes rezultātā tiks noteikts vai jums ir nepieciešama ārstēšana, un, ja jā, tad kāda veida. Tikai ļoti retos gadījumos biopsija atklās šūnu izmaiņas, kas jau ir pāraugušas vēzī. Dzemdes kakla vēža ārstēšanai, parasti, izmanto operāciju un citus ārstēšanas veidus.

Ko darīt, ja man nepieciešama ārstēšana?

Nepieciešamā ārstēšana parasti ir vienkārša, un to var veikt ambulatori ar vietējo anestēziju. Ārstēšanas izvēle būs atkarīga no jūsu konkrētā gadījuma. Ārstēšana var tikt veikta jūsu pirmā apmeklējuma laikā, bet dažos gadījumos, lai saņemtu ārstēšanu, jums būs jāatgriežas klīnikā.

Kas man jādara pēc ārstēšanās?

6–8 nedēļas pēc ārstēšanās ir iespējami asiņaini izdalījumi. Menstruāciju laikā jums tamponu vietā ir jālieto biksīšu ieliktnīši. Ir arī vēlams izvairīties no smagām fiziskām aktivitātēm un nodarbošanās ar seksu. Tas ļaus dzemdes kaklam sadzīt pēc iespējas ātrāk.

Vai ārstēšana ietekmēs manu spēju dzemdēt bērnus?

Dzemdes kakla šūnu izmaiņu ārstēšana neietekmēs jūsu spēju kļūt par grūtnieci. Taču daži ārstēšanas veidi var palielināt priekšlaicīgu dzemdību risku nākotnē. Ārsts vai specializēta medmāsa sīki paskaidros ar jūsu ārstēšanu saistītos riskus.

Vai man būs jāveic turpmākas apskates?

Apmēram sešus mēnešus pēc ārstēšanas jums atkal tiks piedāvāts dzemdes kakla skrīnings, lai pārbaudītu, vai ārstēšana ir bijusi sekmīga. Ja jūsu rezultāts ir normāls vai parāda nelielas izmaiņas, jūsu paraugam tiks veikta cilvēka papilomas vīrusa (HPV) analīze. To dēvē par **izārstēšanas pārbaudi**. Ja šajā pārbaudē HPV analīzes rezultāts ir negatīvs, jūsu dzemdes kakla slimību risks šajā brīdī ir ļoti zems, taču ir svarīgi, lai jūs pēc trim gadiem atkal apmeklētu skrīningu.

Ja dzemdes kakla skrīnings parāda vidējas vai nopietnas izmaiņas, vai ja HPV analīze ir pozitīva, jūs saņemsit nosūtījumu uz kolposkopiju.

Apmēram viena no piecām sievietēm tiks uzaicināta uz atkārtotu kolposkopiju; tikai dažām būs nepieciešama atkārtota ārstēšana. Tam par iemeslu ir tas, ka jūsu imūnsistēmai var būt nepieciešami vairāk kā seši mēneši, lai pēc ārstēšanas atbrīvotos no HPV.

Papildu informācija

Ja jums ir vēl kādi jautājumi par savu stāvokli vai ārstēšanu, droši vērsieties pie sava ģimenes ārsta vai kolposkopijas klīnikā – medicīnas personāls priecāsies jums palīdzēt.

www.cancerscreening.hscni.net

Papildu informācija

Ja jums ir vēl kādi jautājumi par savu stāvokli vai ārstēšanu, droši vērsieties pie sava ģimenes ārsta vai kolposkopijas klīnikā – medicīnas personāls priecāsies jums palīdzēt.

Autors: Public Health Agency, 12–22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.

Tālr.: : 0300 555 0114. www.publichealth.hscni.net